

**ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО- ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
«БЕЙТ-ХАНА»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор
ПУ ВНЗ «МГПІ «Бейт-Хана»
Р. С. Аронова

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
У ПРИВАТНІЙ УСТАНОВІ
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖНАРОДНИЙ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
«БЕЙТ-ХАНА»**

Розглянуто та схвалено на засіданні
Вченої ради
протокол № 05 від 25 лютого 2017 р.
Затверджено наказом ректора
від 01 березня 2017 р. № 023-1-кі/тр

Методичні рекомендації з розроблення та перегляду освітніх програм

розроблено з метою:

- досягти гнучкості, оперативності в реагуванні на різноманітні потреби здобувачів і користувачів вищої освіти;
- сприяти запровадженню в освітню теорію і практику сучасних понять, концепцій, принципів і підходів, тобто модернізувати як наукову рефлексію, так і практику реалізації вищої освіти в цілому;
- створити умови для активізації, стимулювання і заохочення природного процесу піднесення інституційної спроможності і самостійності шляхом укрупнення, об'єднання вищих навчальних закладів у потужні регіональні самодостатні університетські утворення.

Розроблення освітніх програм

1. Загальні положення.

1.1. Методичні рекомендації (далі – Рекомендації) розроблено з метою встановлення єдиних вимог до розроблення (формування змісту, структури та оформлення) освітніх програм (далі – ОП) підготовки фахівців за освітніми ступенями бакалавра та магістра, а також для визначення порядку їх перегляду та оновлення.

1.2. Рекомендації укладено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.12.2016 № 600 (зі змінами від 21.12.2017 № 1648), Методичних рекомендацій для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання (пер. з англ. національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю. Рашкевича), Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), ухвалених Міністерською конференцією в Єревані 14–15 травня 2015 р.

2. Розроблення, упровадження та реалізація ОП.

2.1. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін, логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, потрібних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

2.2. ОП містить такі дані: обсяг кредитів ЄКТС, потрібний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах програмних результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; вимоги до професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.3. ПУ ВНЗ «МГПІ «Бейт-Хана» (далі – Інститут), відповідно до ОП за кожною спеціальністю та рівнем вищої освіти розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, перелік практик.

2.4. Забезпечення розроблення та впровадження та реалізацію ОП і навчальних планів здійснюють проектні групи та групи забезпечення спеціальностей.

Проектна група – затверджена наказом ректора група науково-педагогічних працівників, які несуть відповідальність за розроблення та впровадження освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним ліцензійними умовами.

Група забезпечення спеціальності – це група науково-педагогічних працівників, які несуть відповідальність за реалізацію освітніх програм (з усіх спеціальностей), на певних рівнях вищої освіти та особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними ліцензійними умовами.

2.5. Проектна група входить до складу системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Інституту на рівні кафедр, окремо за кожною спеціальністю (за наявності – за спеціалізацією) на період проведення процедур зовнішнього оцінювання якості освітньої діяльності Інституту для забезпечення якості вищої освіти шляхом проходження процедур ліцензування та акредитації.

Склад кожної проектної групи затверджується в наказі ректора за поданням завдувача випускової кафедри.

Функції проектної групи:

- розроблення профілю ОП (опису мети програми, характеристик програми, програмних результатів навчання, переліку загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти тощо);
- розроблення навчального плану та інших документів, що виконують організаційну функцію та регламентують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП;
- здійснення аналізу кадрового, інформаційного, матеріально-технічного та соціального забезпечення ОП відповідними матеріальними та людськими ресурсами;
- здійснення систематичного аналізу актуальності ОП і пропозицій стейкхолдерів та перегляд й оновлення її компонентів на підставі отриманих висновків;
- підготовка до проходження процедури зовнішнього оцінювання ОП (акредитації, ліцензування);
- внесення пропозицій на розгляд Вченої ради Інституту щодо затвердження або оновлення ОП та навчального плану відповідного рівня вищої освіти та спеціальності;
- забезпечення вільного доступу до інформації щодо ОП з розміщенням матеріалів, що забезпечують її реалізацію, на веб-сайті Інституту.

Функції групи забезпечення:

- здійснення освітнього процесу за ОП;
- забезпечення навчально-методичного супроводу.

3. Структура, зміст та оформлення ОП.

Структура та оформлення:

- *Титульна сторінка* із зазначенням коду та повної назви освітньо-професійної програми, спеціалізації (за наявності), рівня вищої освіти та освітнього ступеня; шифра, назви галузі знань, коду і найменування спеціальності відповідно до Постанови КМ України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266 (зі змінами та доповненнями); повної назви кваліфікації (формується з назви ступеня вищої освіти, спеціальності та спеціалізації (за наявності), рішення Вченої ради, наказу ректора.
- *Пreamбула* містить відомості про стандарт вищої освіти (за наявності); про керівника проектної групи (гаранта) та членів проектної групи, інших осіб, які були розробниками ОП із зазначенням даних про наукові ступені, вчені звання, посади та назви підрозділів за основним місцем роботи; про зовнішніх рецензентів ОП у кількості двох осіб з провідних фахівців академічної та фахової спільноти предметної області ОП.

Розділ І. Загальна інформація

1.1 Профіль освітньої програми містить інформацію про повну назву закладу вищої освіти без скорочень, рівень та ступінь вищої освіти, галузь знань, спеціальність та повну назву кваліфікації, яка присуджується після успішного завершення цієї ОП (формується з назви ступеня вищої освіти, спеціальності та спеціалізації (за наявності); офіційну назву ОП, освітню кваліфікацію та кваліфікацію в дипломі, тип диплому (одиничний, якщо ОП реалізується тільки Інститутом або подвійний, якщо ОП реалізується спільно з партнерським закладом вищої освіти), форму навчання, цикл/рівень, передумови вступу на ОП, мову викладання, Інтернет-адресу постійного розміщення опису ОП. **1.2 Мета освітньої програми** містить інформацію про мету ОП.

1.3 Характеристика освітньої програми містить інформацію про *предметну область* ОП, її *орієнтацію*, *фокус освітньої ОП* та спеціалізації (за наявності); *особливості програми* та її узгодженість із ОП інших держав або інші особливості, зумовлені контекстом академічної автономії, *завдання ОП*.

1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання містить інформацію *про працевлаштування випускників* (види економічної діяльності, професійні назви робіт за Державним класифікатором професій), їх *готовність до виконання професійних завдань* (у галузі педагогічної, науково-дослідної, управлінської та проектної методичної та культурно-просвітницької діяльності); *академічні права випускників* щодо подальшого навчання; *обсяг освітньої програми*, виражений у кредитах ЄКТС.

1.5 Викладання та навчання містить підходи, методи та форми навчання, оцінювання.

1.6 Програмні компетентності містить інформацію про *компетентності*: інтегральну, загальні, з урахуванням соціальних компетентностей (ЗК), фахові, згідно з предметною областю діяльності (ФК).

1.7 Програмні результати навчання (ПРН) містить інформацію про ПРН (чітку, яка окреслює зміст вимог до здобувача вищої освіти відповідно до освітніх компонентів, за якими можна здійснити об'єктивне вимірювання рівня досягнень ПРН) з урахуванням ПРН, визначених стандартом вищої освіти (за наявності) та за стандартом професійної освіти (за наявності).

1.8 Форми атестації здобувачів вищої освіти містить інформацію про форми атестації здобувачів вищої освіти, вимоги до кваліфікаційних робіт, вимоги до атестаційного державного кваліфікаційного іспиту, вимоги до публічного захисту магістерської роботи.

1.9 Ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми містить інформацію про кадрове забезпечення та підвищення кваліфікації, матеріально-технічне забезпечення, інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОП.

Розділ II. Формування індивідуальної освітньої програми навчання містить інформацію про можливості академічної мобільності та вибору окремих дисциплін.

Розділ III. Система внутрішнього забезпечення якості освіти містить інформацію про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, принципи та процедури забезпечення якості освіти, порядок моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, запобігання виявленню порушень академічної доброчесності.

Розділ IV Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми містить таблицю програмних компетентностей компонентам (ЗК та ФК) ОП. Потрібно враховувати те, що ту саму компетентність часто вбудовано в різні компоненти ОП.

Розділ V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми містить таблицю, яка відбиває забезпечення компонентами ОП досягнення ПРН.

Розділ VI. Структурно-логічна схема підготовки.

Перегляд освітніх програм

1. Робота проектних груп з перегляду та оновлення ОП відбувається з метою здійснення оперативного реагування на плинні потреби здобувачів вищої освіти та роботодавців, впровадження новітніх досягнень теорії і практики в галузі педагогіки та психології, активізації залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності та створення іміджу сучасного закладу вищої освіти з потужною професійною підготовкою.

2. Під час перегляду ОП ураховують період акредитації ОП, вимоги державних стандартів освіти, стандартів вищої освіти, професійних стандартів (за наявності),

- висновків та пропозицій стейкхолдерів та за оцінкою актуальності основних компонентів ОП, процедур зовнішнього оцінювання якості вищої освіти.
3. До перегляду ОП можуть долучатися викладачі закладів вищої освіти іноземних держав, з якими ПУ ВНЗ «МГПІ «Бейт-Хана» має договори про співпрацю.
 4. Унесення змін до ОП та навчального плану ОП відбувається за обґрунтованим поданням проектної групи та за погодження Вченої ради Інституту.
 5. Унесені зміни оформлюють окремим додатком, вони є невід'ємним складником ОП.
 6. Забезпечення освітнього процесу навчально-методичними матеріалами під час підготовки здобувачів вищої освіти уналежнює:
 - програми навчальних дисциплін;
 - робочі програми навчальних дисциплін;
 - матеріали до практичних, семінарських, лабораторних, самостійних робіт;
 - програми всіх видів практик;
 - методичні рекомендації до написання магістрських робіт;
 - програми підсумкового (семестрового) контролю;
 - програми підсумкової (державної) атестації.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Ліцензійні умови у сфері вищої освіти (Постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015).
3. Національна рамка кваліфікацій // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>
4. Національний Класифікатор України ДК 003:2010 «Класифікатор професій». К.: Соцінформ, 2011. 764 с.
5. Перелік галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Постанова КМУ № 266 від 29.04.2015).
6. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача / пер. з англ., за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. 2-ге вид. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 106 с.
7. Захарченко В. М. Проектування програм навчання у контексті функціонування НРК: компетентнісний підхід та результати навчання <http://www.tempus.org.ua/uk/korysna-informacija/publikaciji.html?start=70>
8. Міжнародна стандартна класифікація освіти // <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscled-fields-of-educationtraining-2013RU.pdf>
9. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. 168 с.
10. «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.

- 11.Таланова Ж. В. Підходи до розроблення галузевих рамок кваліфікацій в Європейському просторі вищої освіти // http://212.111.196.8:8081/dlc/24_25102013/talanova.pdf
- 12.Tuning Educational Structures in Europe. <http://www.unideusto.org/tuningeu/>